

Jetje Carla Mogendorff is geboren op 26 september 1921 in Gouda. Carla had een jaar oudere zus Hetty Brunhilde Mogendorff (8 jan 1920) en kwam uit een gegoede Joodse familie in Gouda. Zij was de dochter van Abraham (Rode Bram) Mogendorff en Jeannette Waisvisz. Het huis op de Van Swietenstraat 3 was haar ouderlijk huis. Haar vader was firmant van Interlapin, een huidenhandel op de Karnemelksloot, zijn broers Isak en Jacques Mogendorff waren medefirmanten.

Ze zit samen met Mieke Steensma op Scouting. Mogelijk was ze lid van Groep 1 Kastanujogroep van het Nederlandse Padvindstersgilde (NPG) in Gouda. Deze groep werd in 1930 opgericht, kreeg in 1934 haar naam en werd in 1938 gesplitst in een landgroep en een watergroep. Waarschijnlijk was Julie Laurence Redeke-Hoek, de moeder van Lies Redeke, ook bij deze groep betrokken. Ze was hoofdbestuur lid van het Nederlands Meisjesgilde en woonde in Gouda. Haar gildenaam was *Ivag (Ik Vind Alles Goed)*. Na de oorlog werd dit ook de naam van één van de vendels van de groep.

Mieke kwam uit Nederlands-Indië en zat in Gouda in de kost terwijl haar ouders nog in Indië zaten. Mieke was kind aan huis bij de familie Mogendorff. Carla volgde de Mulo, of misschien de HBS, op de Burgemeester Martenssingel. Ze werd onderwijzeres en mogelijk werkte ze ook als steno-correspondente.

Als de maatregelen tegen Joden toenemen, besluit de familie Mogendorff in oktober 1942 onder te duiken. Ze krijgt hun onderduiknamen (de Vries) en -adres, op het Olympiaplein in Amsterdam. De commissaris van politie te Gouda verzocht in oktober 1942 opsporing, aanhouding en voorgeleiding van Jetje Carla Mogendorff. Ze woonde in Gouda en ze werd ervan verdacht van *woonplaats te zijn veranderd zonder de daartoe vereiste vergunning te hebben*. Met deze omschrijving werden Joden aangeduid die waren ondergedoken. Ze familie vraagt aan Mieke hen niet in de steek te laten. Mieke brengt voedselbonnen en andere zaken naar het gezin.

Carla wordt op een gegeven moment opgepakt bij een huis dat verraden was. Niemand wist toen nog dat zij Joods was. In de cel heeft zij dat zelf verteld aan haar medegevangenen. Eén van hen heeft haar verraden. Carla werd in mei 1944 opgesloten in kamp Westerbork in barak 67. Vandaar werd ze op 19 mei 1944 gedeporteerd naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Mogelijk werd ze nog een tijdje als dwangarbeider aan het werk gezet in een satellietkamp van Auschwitz. Ze kreeg tyfus en overleed. Als haar overlijdensdatum en -plaats wordt 30 september 1944 in Midden Europa aangehouden. Ze werd 23 jaar.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het

basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Voor haar huis in Gouda is in 2016 een Stolpersteine geplaatst.

Haar zus Hetty overleefde de oorlog. Zij werd in 1946 benoemd tot assistent districtscommissaresse voor kabouters in Gouda.

Meer informatie

[Jetje Carla Mogendorff \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Jetje Carla Mogendorff \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Philips-Kommando - Erfgoed van de Oorlog](#)

[Gouds Metaheerhuis | Plaatsingen 2016](#)

[Gezin Overzicht: Mogendorff, Abraham & Rooie Bram](#); (maxvandam.info)

[Jetje Carla Mogendorff - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Geschiedenis | Waterscouting Cornelis de Houtman & Kastanujo](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.